

Vilniaus universitetas

2017-12-27 *Nr. 15000-SR-2280*

Vilnius

Dr. Artūrai Judženciui ir po peticija pasirašiusiems asmenims

Dėl kreipimosi „Dėl lituanistikos būklės pertvarkomame Vilniaus universiteto Filologijos fakultete“

Dėkojame už išreikštą susirūpinimą lituanistikos plėtra Vilniaus universitete ir šalyje. Kartu jaučiame pareigą išsklaidyti nepagrįstą nerimą dėl šios mokslo ir studijų srities būklės ir raidos Vilniaus universitete, taip pat atsakyti į visuomenę klaidinančius teiginius.

Vilniaus universitetas visuomet buvo ir išliks šalies švietimo ir kultūros židiniu, saugančiu galias tradicijas ir nuolat atsinaujinančiu. Tačiau visiškai natūralu ir suprantama, jog vykstant pokyčiams, dalis bendruomenės pasijunta nesaugiai, kyla įvairių, taip pat ir nepagrįstų interpretacijų, įžvelgiamos neegzistuojančios grėsmės.

Lituanistika universitete visuomet buvo, yra ir bus viena pagrindinių mokslinių tyrimų sričių, tai įtvirtina ir 2012 m. balandžio 24 d. Vilniaus universiteto Senato nutarimas Nr. S-2012-4-1. Lituanistiką universitetas siekia ne tik išlaikyti, bet ir stiprinti. Kartu norisi pabrėžti, jog universitetas yra modernus, nuolat atsinaujinantis, orientuotas į ateities iššūkius bei sprendimus, jo mokslo ir studijų veikla grindžiama geriausiomis bei naujausiomis mokslo ir studijų praktikomis.

Taip pat norime priminti, kad universiteto Statutas, patvirtintas šalies įstatymu, užtikrina universiteto autonomiją mokslo, tyrimų ir dėstymo srityse. Ji apima visų valstybės institucijų pripažįstamą universiteto akademinį, administracinį, ūkio ir finansų reikalų tvarkymo laisvę, jo neliečiamumo teises garantijas. Likdami atviri dialogui su visuomene, mes pasilieiname teisę kritiškai vertinti tikrovės neatitinkančią informaciją.

Dėl pokyčių sprendžia pati universiteto ir fakulteto bendruomenė, kuri remiasi Statute įtvirtintomis įstatyminėmis nuostatomis. Savo ruožtu atsakingai pažymime, kad Filologijos fakultete vykdomos permainos niekaip nesumenkins lituanistikos Vilniaus universitete. Priešingai – fakulteto bendruomenei apsisprendus pakeisti fakulteto struktūrą, ji pati ir sprendžia, kiek konkrečiu atveju yra mokslo institutų, o juose –

katedrų, centrų ar mokslinių teminių grupių tam, kad galima būtų efektyviau realizuoti universiteto misiją.

Po pertvarkos išliko visos iki tol fakultete veikusios katedros – tarp jų ir Baltistikos, Lietuvių kalbos, Lietuvių literatūros bei Lituanistinių studijų, A. J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centras. Fakultetų katedros bei centrai ir toliau veiks kaip pirminiai akademiniai branduoliai, kurie nuo šiol išlaisvinti nuo administracinės naštos. Ją perima stambesni dariniai – mokslo institutai – tam, kad katedrų mokslininkai galėtų daugiau laiko skirti moksliniams tyrimams ir šiais tyrimais grįžtam darbui su studentais. Administracine parama moksliniams tyrimams rūpinsis institutų vadovai, o studijų organizavimas telkiamas fakulteto lygmenyje.

Įvykdęs šiuos pokyčius, Vilniaus universitetas galės kelti studijų ir mokslinių tyrimų kokybės standartus, sėkmingai konkuruoti regione ir pasaulyje, stiprinti mūsų valstybės kūrybines galias. Sumažėjusios administracinės naštos sąskaita išaugs katedrų ir centrų akademinis statusas, išaugs jų kuriama socialinė ir kultūrinė vertė.

Vienas pagrindinių universiteto strateginių tikslų yra suaktyvinti mokslinę veiklą, įveikti studijų proceso fragmentiškumą, padidinti administravimo paslaugų prieinamumą akademinėi bendruomenei, sumažinti akademiniam personalui tenkančių administracinių veiklų, padidinti moksliniams tyrimams pritraukiamų lėšų apimtį, suaktyvinti finansinį skatinimą už mokslo pasiekimus ir akademinės veiklos kokybę.

Vilniaus universitete dirbantys mokslininkai lig šiol atlikdavo daugiausiai ir geriausios kokybės mokslinių lituanistikos srities tyrimų. Tai patvirtina ir įvairūs ekspertiniai vertinimai.

Būtina pabrėžti, kad lituanistikos terminas yra platus, negalintis apsiriboti vieno padalinio pavadinimu. Visas Vilniaus universitetas rūpinasi Lietuvos valstybės gerove ir ateitimi, o lituanistika plėtojama, be Filologijos fakulteto, ir Istorijos, Filosofijos, Komunikacijos bei Kauno fakultetuose.

Diskusijose apie studijų programas dėmesį kreipti reikia į jų turinį, o apie dėstomų dalykų apimtį bei trukmę turėtų spręsti fakulteto mokslininkai atsižvelgdami į aktualią mokslinę literatūrą bei naujausius atradimus šalyje ir pasaulyje.

Argumentuotus siūlymus ir sprendimus dėl programų turinio priima fakultetuose veikiantys studijų programų komitetai. Peticijoje išsakomi palyginimai su sovietmečiu

vykdytomis studijomis nebeatitinka šiandienos aktualijų, tačiau pabrėžtina, kad visi argumentuoti ir naujausia moksline praktika pagrįsti pasiūlymai gali būti svarstyti.

Su šiuo atsakymu prašome supažindinti ir visus peticiją pasirašiusius asmenis.

Vilniaus universiteto rektorius

prof. Artūras Žukauskas

Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto
Tarybos pirmininko pavaduotojas

doc. Jurgis Pakerys